

Møteinnkalling - Kontrollutvalget i Namsskogan kommune

Arkivsak: 23/87
Møtedato/tid: 16.03.2023 kl. 08:00 NB!
Møtested: Kommunestyresalen

Møtet avvikles for åpne dører, i tråd med kommuneloven § 11-5.

Sakliste

Saksnr.	Sakstittel
07/23	Besøk på teknisk
08/23	Orientering fra administrasjonen
09/23	Prosjektplan - Kvalitet i skolen
10/23	Henvendelse vedrørende lange gruppemøter i kommunestyret og å sette opp saker i forhold til tidligere vedtak
11/23	Referatsaker Mars 2023
12/23	Godkjenning av protokoll

Eventuelle forfall, eller spørsmål om habilitet, meldes til Konsek Trøndelag IKS v/ Einar Sandlund på telefon 938 97 555, eller e-post: einar.sandlund@konsek.no

Varamedlemmer møter etter nærmere innkalling.

Steinkjer 09.03.2023

Birgit Johansen (sign.)
Leder av kontrollutvalget

Einar Sandlund/s/
Seniorrådgiver
Konsek Trøndelag IKS

Kopi: Varamedlemmer, ordfører, kommunedirektør og Revisjon Midt-Norge SA

Besøk på teknisk

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Namsskogan kommune

Møtedato

16.03.2023

Saknr

07/23

Saksbehandler Einar Sandlund**Arkivkode** FE-033**Arkivsaknr** 21/324 - 8**Forslag til vedtak:**

Besøket tas til orientering

Saksopplysninger

Kontrollutvalget fattet i sak 02/23 slikt vedtak:

- 1. Kontrollutvalget gjennomfører besøk på teknisk sektor den 16.03.23 med omvisning på uteseksjonens lokaler, renseanlegg Namsskogan, m.v. Besøket vil ha øvrig fokus på samspill med andre enheter, kommunale boliger og veier, samt samarbeidet med Grong.*
- 2. Besøket gjennomføres med utgangspunkt i vedlagte mal for enhetsbesøk og innspill gitt av kontrollutvalget.*

Hensikten med besøket er at kontrollutvalget ønsker å bli bedre kjent med status, ressurser, mål og utfordringer som enheten står ovenfor. Kontrollutvalget har innbudt sektorsjef teknisk sjef, fagledere, tillitsvalgte og verneombud til besøket. Kontrollutvalget ønsker at de inviterte sier noe om mål, ressurser, utfordringer m.v, samt svare på spørsmål fra utvalget.

Vurdering:

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å ta besøket til orientering. Hvis kontrollutvalget selv finner det nødvendig, kan kommunedirektør, eller de han bemyndiger, innkalles til neste møte for å gi ytterligere orientering.

Orientering fra administrasjonen

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Namsskogan kommune

Møtedato

16.03.2023

Saknr

08/23

Saksbehandler Einar Sandlund

Arkivkode FE-033

Arkivsaknr 20/32 - 30

Forslag til vedtak:

Den gitte informasjon tas til orientering

Saksopplysninger

Kontrollutvalget fattet i sak 05/23 slikt vedtak:

Kontrollutvalget viser til Statsforvalterens tilsynsrapport vedr. NAV-kontoret Indre Namdal sitt ansvar for å ivareta barns behov når familier søker økonomisk sosialhjelp og ber om en orientering fra kommunedirektør i neste møte på om og hvordan Namsskogan sikrer at denne tjenesten leveres til kommunens innbyggere som trenger tjenesten.

Kommunedirektøren, evt. de han bemyndiger, vil komme og orientere i møtet.

Vurdering

Den gitte informasjon, om ikke kontrollutvalget selv ut fra saken bestemmer noe annet, anbefales tatt til orientering.

Prosjektplan - Kvalitet i skolen

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Namsskogan kommune

Møtedato

16.03.2023

Saknr

09/23

Saksbehandler Einar Sandlund

Arkivkode FE-217, TI-&58

Arkivsaknr 22/163 - 4

Forslag til vedtak:

1. Kontrollutvalget godkjenner prosjektplan datert 06.02.23 med slike endringer
  -
  -
2. Rapporten forventes levert 01.09.23 og innenfor den angitte ressursbruk på 320 timer.
3. Kontrollutvalget bes å bli orientert underveis for å kunne ta stilling til evt. behov for endringer i prosjektplanen m.v.

Vedlegg

Prosjektplan

Revisors egenerklæring

Saksopplysninger:

Kommunelovens § 23-3 sier at det skal gjennomføres forvaltningsrevisjon i kommunen. Kommunestyret behandlet den 15.12.20 plan forvaltningsrevisjon 2020-2024.

Kontrollutvalget gjorde i sak 17/22 den 08.09.22 slikt bestillingsvedtak:

1. Kontrollutvalget bestiller forvaltningsrevisjon av grunnskolen og gir følgende innspill til prosjektplanen:

- *Kompetanse og rekruttering*
- *Kvalitet på undervisning, mestringsnivå og læringsmiljø (læremidler m.v)*
- *Forholdet hjem-skole*
- *Rutiner for å sikre elevenes fysiske og psykososiale miljø*
- *2. Revisjonen bes utarbeide prosjektplan til kontrollutvalgets første møte i 2023*

Revisor har utarbeidet prosjektplan datert 20.02.23, jfr. vedlegg. Planen angir følgende problemstilling:

Jobber skolene for å sikre et trygt og godt skolemiljø?

a. Forebyggende arbeid og oppfølging

b. Forholdet hjem skole

c. Aktivitetsplikten

Pkt. c. er likt med andre setningen i sammendragets problemstilling.

Aktuelle revisjonskriterier vil være opplæringslova, veiledere til denne, stortingsmeldingen Kvalitet i grunnskolen, samt kommunens egne planer og rutiner m.v. jfr. prosjektplanens kap. 3.2. I Prosjektet avgrenses til en problemstilling med underpunkter som beskrevet i avsnitt 3.1. Revisor har avgrenset prosjektet som beskrevet i kap. 3.1.1. I forhold til kontrollutvalgets innspill er ikke kompetanse og rekruttering tatt med .

De kommunale tjenestene som vil bli undersøkt vil bli avgrenset til de mest sentrale kommunale oppgavene som fritidsbeboerne nyter godt av. Prosjektet er tenkt gjennomført via intervjuer og dokumentgjennomgang, jfr. prosjektplanens kap. 3.2. Gjennomføringen er planlagt gjennomført inne 01.09.23 med en ressursbruk på inntil 320 timer.

Vurdering:

Den fremlagte prosjektplan ansees i hovedsak for å være i tråd med kontrollutvalgets bestilling i sak 17/22. Den foreslåtte tidsressurs og leveringstidspunkt betraktes som relevant. Ved evt. behov for endringer i prosjektplanen underveis i prosjektet må

kontrollutvalget kunne ta stilling til disse. Prosjektplanens problemstilling og beskrivelser av denne omfatter i hovedsak det som kontrollutvalget var opptatt av i bestillingsmøtet. Sekretariatet viser til beskrivelsen av hvordan problemstillingene skal undersøkes, samt avgrensning og er av den oppfatning kontrollutvalgets bestilling i all vesentlighet ivaretas. Elevenes psykososiale og fysiske miljø, sammen med forholdet hjem- skole utgjør en viktig del av skolemiljøet. som et viktig grunnlag for læremiljø og mestring.

En anbefaler kontrollutvalget å godkjenne den fremlagte prosjektplan datert 06.02.23, evt med. endringer utvalget selv måtte vedta og med levering innen 15.10.23 og ressursbruk på 275 timer

FORVALTNINGSREVISJON

Kvalitet i skolen

PROSJEKTPLAN

Namsskogan kommune

Mars 2023

FR 1243

1 SAMMENDRAG AV PROSJEKTPLAN

Problemstilling	Jobber skolene for å sikre et trygt og godt skolemiljø? Følger kommunen opp aktivitetsplikten i opplæringsloven?
Kilder til kriterier	<ul style="list-style-type: none"> • Opplæringslova • Utdanningsdirektoratet sin veileder for ansatte og ledere i grunnskolen for «arbeid med mobbing», 2011 • St.meld. nr. 31 (2007-2008) Kvalitet i skolen • Utdanningsdirektoratet sin veileder for skolemiljøet, Udir-3-2017 • Foreldresamarbeid i grunnskolen og videregående opplæring Udir-7-2010 • Kommunens eget planverk, rutiner, prosedyrer mv. • Annen relevant faglitteratur
Metode	Dokumentasjon og intervju
Tidsplan	<ul style="list-style-type: none"> • 320 antall timer • Oppstartsmøte før 01.04.2023 • Sluttdato for datainnsamling 15.06.2023 • Til sekretær innen 01.09.2023
Prosjektteam	Oppdragsansvarlig revisor: Marit Ingunn Holmvik Prosjektmedarbeider: Marie Husøy Sæther Styringsgruppe: Hanne Marit Ulseth Bjerkan og Johannes Nestvold Eventuelt ekstern bistand
Uavhengighetserklæring	Ingen av de involverte revisorer vil få habilitetsproblemer ved gjennomføringen av prosjektet. Oppdragsansvarlig forvaltningsrevisors uavhengighetserklæring er vedlagt prosjektplanen.

Kontaktperson Namsskogan kommune	Kommunedirektør Yngve Holm eller den som kommunedirektøren delegerer
---	---

2 MANDAT

I dette kapitlet vil bestillingen bli utdypet og bakgrunnsinformasjon for prosjektet gjennomgått.

2.1 Bestilling

Kontrollutvalget har i møte den 08.09.22 fattet vedtak (sak 17/22) om å bestille forvaltningsrevisjon av grunnskolen og hadde følgende innspill til prosjektplanen:

- Kompetanse og rekruttering
- Kvalitet på undervisning, mestringsnivå og læringsmiljø (læremidler m.v)
- Forholdet hjem-skole
- Rutiner for å sikre elevenes fysiske og psykososiale miljø

Revisor ser at bestillingen fra kontrollutvalget dreier seg om **kvalitet i skolen**, og videre at det kan deles inn i to tema:

- kvalitet i undervisningen, herunder kompetanse og rekruttering
- elevenes skolemiljø, herunder forholdet hjem skole som spesielt vil være av betydning for det psykososiale skolemiljøet.

For å vurdere innspillene fra kontrollutvalget opp mot hvilke områder i kommunen det er størst risiko, har revisor vært i kontakt med sekretær for kontrollutvalget og sett på statistikk innenfor grunnskoleområdet i Namsskogan kommune. Revisor har også benyttet tilstandsrapport for grunnskolen i Namsskogan for 2022. Det er videre sett på hva kommunen selv har arbeidet med opp mot skolekvalitet, og revisor har vært i kontakt med statsforvalteren vedrørende deres planer om tilsyn på området.

Kommunen mener at det kan være risiko for manglende kompetanse framover. Dette er forsøkt tatt tak i, på lik linje med at det har vært oppfølging av svake skolerresultater over tid. Videre skal Statsforvalterens ha tilsyn der tema er tidlig innsats, som antas å dekke inn deler av det kontrollutvalget ønsker innsikt i når det gjelder kvalitet i undervisningen. Skolestrukturen er under debatt i kommunen.

2.2 Bakgrunn

2.2.1 Om grunnskolen i Namsskogan kommune

Namsskogan kommune ledes av kommunedirektør og tre kommunalsjefer, hvorav en kommunalsjef for oppvekst. Det er to skoler i kommunen, Namsskogan (1-10) med 73 elever og Trones (1-7) med 19 elever pr skoleåret 2022-23.¹ Trones skole er foreslått lagt ned fra skoleåret 2023/2024. Jf sak til kommunestyret som skal behandles 28.02.2023.

Barnetallet i kommunen vil gå ned i årene framover, jf. kommunens egne prognoser.² Begge skolene er relativt små, med små elevgrupper sammenlignet med fylket og landet utenom Oslo. Andelen spesialundervisning er på 12,5 % for skoleåret 2021/22 ifølge tall fra Statistisk sentralbyrå.

Namsskogan har hatt variable skoleresultater på nasjonale prøver over tid. (jf. årsmelding 2021), spesielt i 5.klasse, og har av den grunn vært med i oppfølgingsordningen gjennom Utdanningsdirektoratet (Udir) i perioden 2018-2021. Oppfølgingsordningen skal bidra til at kommuner med svake resultater på sentrale områder av opplæringen får hjelp til å skape bedre læringsmiljø og resultater. I tillegg til dette har begge skolene deltatt i utviklingsarbeid i regi av Skrivesenteret ved NTNU³ der målet er å øke elevenes lese- og skriveferdigheter. Tilstandsrapporten sier ikke noe om disse tiltakene har gitt resultater.

Grunnskolestatistikken (GSI) for Namsskogan kommune for skoleåret 2022-23 viser at det er ca. en tredel av lærerne som ikke fyller kompetansekravene for tilsetting jf. opplæringsloven. Det er flest lærere i ungdomsskolen som ikke fyller kravene. Statistikken sier ikke om dette er fast ansatte eller vikarer. Tilstandsrapport for grunnskolen 2022 viser at fra 2019 og til og med skoleåret 2021-22 har andel årstimer gitt av personale med godkjent utdanning gått nedover.

Fra 2025 er krav til kompetanse for lærere utdannet før 2014 skjerpet inn. Dette kravet kan bli reversert, da det ligger inne et forslag til endring. For skolene i Namsskogan, betyr det at en del av de ansatte som i dag har godkjent kompetanse, ikke nødvendigvis lenger vil ha det. Alt

---

¹ GSI-statistikk 2022-23

² [kommuneplanens-samfunnsdel-2023-2035docx.pdf \(namsskogan.kommune.no\)](#)

³ Nasjonalt senter for skriveopplæring og skriveforskning som har som mål å styrke skrivekompetansen hos barn, unge og voksne

dette krever et høyt fokus på etterutdanning og videreutdanning for alle ansatte. Det kan også bli behov for ekstraordinære tiltak for å rekruttere nødvendig kompetanse.

2.2.2 Rutiner for sikring av elevenes psykososiale skolemiljø

Skolens psykososiale miljø handler om hvordan ansatte og elever oppfører seg overfor hverandre på skolen. De ansatte ved skolen har plikt til å undersøke, varsle skoleledelsen og om mulig gripe inn hvis de får kunnskap eller mistanke om at en elev har blitt utsatt for krenkende ord eller handlinger som mobbing, diskriminering, vold eller rasisme.

Skoleeier skriver selv i Tilstandsrapport for grunnskolen for 2022 at «skolene bør gjennomføre en skolebasert vurdering i.f.t om det er gode rutiner i.h.t opplæringslovens § 9a. Først og fremst for å sikre at alle ansatte blir godt kjent med sitt ansvar.» På dette området kan en forvaltningsrevisjon være til nytte for å sette søkelys på og bevisstgjøre ansatte på deres rolle i dette arbeidet.

Elevene har krav på et godt skolemiljø, og i 2017 kom en innstramming av opplæringslovens § 9 A som setter strengere krav til systematikken i arbeidet med elevenes psykososiale miljø. Ett av flere tiltak som ble innført, var det som kalles **aktivitetsplikten**. Med dette menes den plikten en skole har til å iverksette tiltak dersom en elev av en eller annen grunn gir uttrykk for at skolemiljøet ikke er trygt og godt. Lovfestingen av kravet til nulltoleranse kom i 2017. Dette er formulert som at skolen skal ha nulltoleranse mot krenking som mobbing, vold, diskriminering og trakassering. Elevene har en individuell rett til et trygt og godt skolemiljø og det er elevens egen, subjektive opplevelse av skolemiljøet som er avgjørende. Dette gjelder for alle som arbeider på skolen, og det krever at skolens ansatte er bevisst sitt ansvar. For de tilfeller hvor det er snakk om ansatte som mobber elever, foreligger det en skjerpet plikt for skolen, jf. § 9 A-5. Skolen skal dokumentere hva som gjøres for å oppnå aktivitetsplikten. Det betyr at skolen må lage en aktivitetsplan når det settes inn tiltak. Planen skal si noe om problemet tiltaket skal løse, hvilke tiltak som skal settes inn, når tiltakene skal gjennomføres, hvem som har ansvar for å gjennomføre tiltakene og når tiltakene skal evalueres.

Et godt psykososialt miljø og et godt læringsmiljø forebygger ifølge Utdanningsdirektoratet mobbing. En forutsetning for at skolene skal kunne skape et godt miljø, er et planmessig, forebyggende arbeid. Utdanningsdirektoratet har kommet fram til at følgende faktorer er grunnleggende for å utvikle og opprettholde et godt læringsmiljø på skolen:

- God ledelse, organisasjon og kultur for læring
- Lærerens evne til å lede klasser og grupper
- Positive relasjoner mellom elever og lærer

- Positive relasjoner og kultur for læring blant elevene
- Godt samarbeid mellom skole og hjem⁴

Elevene skal få delta både i planleggingen og gjennomføringen av arbeidet for å skape et trygt og godt skolemiljø, jf. opplæringsloven § 9 A-8 første ledd. Dette kan for eksempel skje gjennom aktiviteter og dialog i hverdagen, og gjennom planlagte samtaler og møter. Hvordan elevene skal ta del i arbeidet, skal skolen tilpasse til saken og elevenes alder og forutsetninger.

Skolen skal også evaluere sitt samlede arbeid for et trygt og godt skolemiljø. Evalueringen skal omfatte det forebyggende, kontinuerlige og systematiske arbeidet for å fremme et trygt og godt skolemiljø. Videre skal den omfatte hvordan aktivitetsplikten blir oppfylt, samt den skjerpede aktivitetsplikten, og hvordan informasjon og involvering av elever og foreldre foregår. Skolen må basere evalueringen på synspunkter fra elever, foreldre og ansatte.

Forholdet hjem-skole

Foreldrenes rettigheter er regulert flere steder i opplæringsloven og forskrift til opplæringsloven. Skolen har ansvar for å samarbeide med foreldrene om opplæringen for å skape forståelse for arbeidet som gjøres, og for å sikre nødvendig oppfølging, jf. opplæringsloven § 1-1 første ledd. Opplæringsloven § 13-3d omhandler også foreldresamarbeid. Paragrafen sier at «organiseringa av foreldresamarbeidet skal ta omsyn til lokale tilhøve».

Forskrift til opplæringsloven § 20-1 sier dette om formålet med foreldresamarbeid: «Foreldresamarbeid skal ha eleven i fokus og bidra til elevens faglige og sosiale utvikling. Et godt foreldresamarbeid er en viktig ressurs for skolen for å styrke utviklingen av gode læringsmiljø og skape læringsresultat som blant annet fører til at flere fullfører videregående opplæring».

I grunnskolen skal det oppnevnes et foreldreråd ved hver skole, jf. § 11-4, hvor alle foreldrene som har barn på skolen er medlem. Foreldrerådets oppgaver er omhandlet i § 11-4 annet ledd. Foreldrerådet skal blant annet arbeide for å skape et godt samhold mellom hjem og skole. Foreldrerådet skal velge et arbeidsutvalg (FAU).

---

⁴ Utdanningsdirektoratet sin veileder for ansatte og ledere i grunnskolen for «arbeid med mobbing», 2011.

3 PROSJEKTDESIGN

I kapittel 3 vil revisor avgrense prosjektet og gå nærmere inn på problemstillingene i prosjektet. Revisjonskriteriene vil bli gjennomgått og metode for innsamling av data vil bli beskrevet.

3.1 Problemstilling

Jobber skolene for å sikre et trygt og godt skolemiljø?

- a. Forebyggende arbeid og oppfølging
- b. Forholdet hjem skole
- c. Aktivitetsplikten

3.1.1 Avgrensing

Prosjektet avgrenses til en problemstilling med underpunkter som beskrevet i avsnitt 3.1. Prosjektet vil ikke være en fullstendig gjennomgang av alle innspill, og heller ikke alle aspekter ved skolemiljøet. I denne planen legges det opp se nærmere på det forebyggende arbeidet, herunder forholdet hjem skole, og håndteringen av aktivitetsplikten. Prosjektet avgrenses til psykososialt skolemiljø

3.2 Kilder til kriterier

- Opplæringslova
- Utdanningsdirektoratet sin veileder for ansatte og ledere i grunnskolen for «arbeid med mobbing», 2011
- St.meld. nr. 31 (2007-2008) Kvalitet i skolen
- Utdanningsdirektoratet sin veileder for skolemiljøet, Udir-3-2017
- Foreldresamarbeid i grunnskolen og videregående opplæring Udir-7-2010
- Kommunens eget planverk, rutiner, prosedyrer mv.

3.3 Metoder for innsamling av data

Det vil bli aktuelt å intervju ansatte med god kjennskap til tjenesteområdet og revidert tema. Aktuelle ansatte vil være kommunedirektøren, kommunalsjef for oppvekst, rektor for skolene, lærere mv. Bruken av intervju er blant annet viktig for å få kjennskap til hvordan kommunen jobber med skolemiljøet, hvordan skolen håndterer regelverk og nasjonale føringer, samt hvordan ledelsen og ansatte oppfatter risikobildet knyttet til skolemiljøet. Det kan og være aktuelt å snakke med elever og deres foresatte, eksempelvis gjennom elevråd, Foreldrerådets arbeidsutvalg (FAU), for å få belyst brukerperspektivet.

Det vil bli innhentet dokumentasjon fra kommunen for å besvare problemstillingene. Eksempler på relevant dokumentasjon kan være skriftlige rutiner og prosedyrer for skolemiljøet, trivselsundersøkelser, aktivitetsplaner og dokumentasjon i elevmapper mv. Det kan være aktuelt å gjennomgå et utvalg aktivitetsplaner. Dokumentasjon av kommunens regeletterlevelse er med på å sikre god etterprøvnbarhet for kontrollorganer.

Stjørdal 20.02.2023

Marit Ingunn Holmvik

Oppdragsansvarlig revisor

VEDLEGG 1: UAVHENGIGHETSERKLÆRING

Hovedkontor: Brugata 2, Steinkjer

Tlf. 907 30 300 - www.revisjonmidtnorge.no

Prosjekt nr: FR 1243   Kommune: Namsskogan

Vurdering av uavhengighet - revisors egenvurdering i forbindelse med forvaltningsrevisjonsprosjekt:

Hovedreferanse:

Kommuneloven § 24-4
 Forskrift om kontrollutvalg og revisjon kapittel 3
 RS 200 --- Formål og generelle prinsipper for revisjon av regnskaper pkt. 4
 RS 220 -- Vilkår for revisjonsoppdrag pkt. 4, 12-13
 RS 300 -- Planlegging av revisjon av regnskaper pkt. 6
 Standard for forvaltningsrevisjon RSK 001 pkt. 8

Ansettelsesforhold:	<i>Undertegnede har ikke ansettelsesforhold i andre stillinger enn Revisjon Midt-Norge SA</i>
Medlem i styrende Organer	<i>Undertegnede er ikke medlem av styrende organ i noen virksomhet som ovenfor nevnte kommune deltar i.</i>
Delta eller inneha funksjoner i annen virksomhet, som kan føre til interessekonflikt eller svekket tillit	<i>Undertegnede deltar ikke i eller innehar funksjoner i annen virksomhet som kan føre til interessekonflikt eller svekket tillit til rollen som revisor.</i>
Nærstående	<i>Undertegnede har ikke nærstående som har tilknytning til ovenfor nevnte kommune som har betydning for uavhengighet og objektivitet.</i>
Rådgivnings- eller andre tjenester som er egnet til å påvirke revisors habilitet	<p>Før slike tjenester utføres foretas en vurdering av rådgivningens eller tjenestens art i forhold til revisors uavhengighet og objektivitet. Dersom vurderingen konkluderer med at utøvelse av slik tjeneste kommer i konflikt med bestemmelsen i forskriften § 18, skal revisor ikke utføre tjenesten. Hvert enkelt tilfelle må vurderes særskilt.</p> <p>Revisor besvarer løpende spørsmål/henvendelser som er å betrakte som veiledning og bistand og ikke revisjon. Paragrafen sier at også slike veiledninger må skje med varsomhet og på en måte som ikke binder opp revisors senere revisjons- og kontrollvurderinger.</p> <p><i>Undertegnede har ikke ytet rådgivnings- eller andre tjenester overfor ovenfor nevnte kommune som kommer i konflikt med denne bestemmelsen.</i></p>
Tjenesten under kommunens egne ledelses- og kontrolloppgaver	<i>Undertegnede har ikke ytet tjenester overfor ovenfor nevnte kommune som hører inn under kommunens egne ledelses- og kontrolloppgaver.</i>
Opptre som fullmektig for den revisjonspliktige	<i>Undertegnede opptre ikke som fullmektig for ovenfor nevnte kommune.</i>
Andre særegne forhold	<i>Undertegnede kjenner ikke til andre særegne forhold som er egnet til å svekke tilliten til uavhengighet og objektivitet.</i>

Stjørdal   24.01.2023

Marit Ingunn Holmvik
 Prosjektleder

Henvedelse vedrørende lange gruppemøter i kommunestyret og å sette opp saker i forhold til tidligere vedtak

---

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Namsskogan kommune

Møtedato

16.03.2023

Saknr

10/23

Saksbehandler Einar Sandlund

Arkivkode FE-033

Arkivsaknr 20/46 - 11

Forslag til vedtak:

Sekretariatet bes om å legge frem egen sak til på henvendelsen til kontrollutvalgets neste møte, 11.05.23.

Vedlegg

Henvedelse vedrørende lange gruppemøter i kommunestyret og å sette opp saker i forhold til tidligere vedtak

Saksopplysninger

Sekretariatet viser til vedlagte henvendelse datert 03.03.23.

Henvendelsen gjelder to forhold; praksis og forhold vedr. gruppemøter underveis under møter i folkevalgte organ, samt å sette opp saker til behandling i forhold til tidligere vedtak.

Kontrollutvalget er kommunens kontrollorgan som fører kontroll med forvaltningen, er ikke et klageorgan, og behandler ikke enkeltsaker. Kontrollutvalget er pålagt å behandle saker det får seg forelagt fra kommunestyret eller revisor. Når det gjelder henvendelser fra andre, må kontrollutvalget selv vurdere om saken hører inn under kontrollutvalgets ansvarsområde og om det kan og vil prioritere saken, og på evt. hvilken måte.

Kontrollutvalget skal ikke vurdere den politiske hensiktsmessigheten av de vedtak som er truffet av politiske organer. Kontrollutvalget har et ansvar for å føre kontroll med hele den kommunale forvaltningen på vegne av kommunestyret.

Vurdering

Sekretariatet har hatt kort tid til å vurdere henvendelsens innhold og evt. behandling. Kontrollutvalget anbefales derfor å be sekretariatet legge frem egen sak på henvendelsen på neste møte, 11.05.23.

Emne: sak til kontrollutvalg

Til: Einar Sandlund <Einar.Sandlund@konsek.no>, birgit@namsskoganbygg.no

Sendt: 03.03.2023 17:26:59

Fra: Jon Inge Vik <joningevik@gmail.com>

Hei!

Ønsker å legge fram to saker til kontrollutvalget, så får dere avgjøre om det er aktuelt at de tas med.

Sak 1:

På siste kommunestyremøte 28. februar var en stor sak oppe til diskusjon/debatt, mulighetsstudie skole/barnehagestruktur. Det ble en lang behandling med debatt før ordfører klubba pause i møtet, mens kommunestyre gjennomførte gruppemøte. Vel og bra, men varigheten på gruppemøte endte på 60min, 1 time. Det er alt for lang tid til gruppemøte. Den debatten som skjer på gruppemøtene og diskusjonene mellom gruppene skal skje i kommunestyresal foran alle tilskuere tilstede i salen og ikke minst på kommune-tv/streaming. Saken endret helt retning etter gruppemøtetiden, og dermed blir diskusjonen ikke tilgjengelig for alle som ønsker å lytte/høre på den. Alt er tydelig og kan ses på opptaket som ligger på kommunens hjemmeside. Håper dette kan diskuteres på et kommende møte.

Sak 2:

På kommunestyremøte før jul, den 13. desember var det en sak som sto nederst i saklista:

«Mulighetsdiskusjon næringsutvikling»

Dette viste seg å være et godt gjennomarbeid tema om muligheten for et vindkraftanlegg på Stormulen/Finnvollfjellet. Dette kom som en overraskelse på mange av medlemmene i kommunestyre og administrasjonen. Det ble presentert en presentasjon som var godt gjennomarbeid og kommunedirektør/ordfører var også tydelige på at det var gjennomført flere møter med aktører som ønsker å bygge ut et vindkraftanlegg i dette området.

Det jeg rett og slett lurer på er om dette er greit og lovlig ettersom vi har et vedtak liggende som skal være gjeldende:

I kommunestyremøte den 10.09.2019 ble sak 65/19 behandlet og fattet slikt et vedtak:

Namsskogan kommunestyrets vedtak:

1. Namsskogan kommune tar NVE sitt forslag til nasjonal ramme for vindkraft på land til etterretning.
2. Namsskogan kommune ønsker ikke vindkraftutbygging innenfor kommunens grenser.
3. Namsskogan kommune mener oppgraderinger av eksisterende vannkraftverk vil kunne gi et bedre resultat enn vindkraftutbygging på land, av hensyn både til økonomi, arealbruk, natur og miljø.

Begrunnelse:

Vindkraftutbygging på land er vurdert til å være ett dårlig alternativ for kraftproduksjon samfunnsøkonomisk og miljømessig sett.

Mvh Jon Inge Vik

Referatsaker Mars 2023

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Namsskogan kommune

Møtedato

16.03.2023

Saknr

11/23

Saksbehandler Einar Sandlund

Arkivkode FE-033

Arkivsaknr 20/31 - 45

Forslag til vedtak:

Referatene tas til orientering.

Vedlegg

Personvern kan være en relevant begrunnelse for møtelukking

Tolkningsuttalelse om reviors deltakelse i kommunestyret og kontrollutvalget

Stemmenekt kan medføre straffansvar

Skatteinntekter-kommunevis-2021-og-2022-bruk

Rapport om ufullstendig helse- og omsorgshjelp og kompetansebehov i sykehjem

Har ikke gyldig planvedtak før prosessen er avsluttet

Må ha hjemmel i kommunebudsjettet

Folkehelseprofil-2023-Namsskogan

Saksopplysninger:

Det kan bli fremlagt ytterligere referater i møtet.

Vurdering:

Referatene anbefales tatt til orientering

Personvern kan være en relevant begrunnelse for møtelukking

Kommunal Rapport 30.01.2023, Jan Fridthjof Bernt, professor emeritus ved Universitetet i Bergen.

Har offentligheten krav på å få vite om en representant har gyldig forfall?

SPØRSMÅL: En representant i et politisk utvalg har hatt stort fravær fra utvalgsmøtene. Det har så blitt reist spørsmål om hvorvidt forfallet er gyldig eller ikke. Da ordfører skulle orientere om saken, ble møtet lukket etter bestemmelsene i [kommunelovens § 11–5](#) om hensynet til personvern. Har offentligheten krav på å få vite om en representant har gyldig forfall og hva som er grunnen til forfallet?

SVAR: Personvern kan klart nok være en relevant begrunnelse for slik lukking, typisk fordi forfall skyldes helseproblemer eller personlige private forhold som omsorgsansvar eller rusmiddelmisbruk. Oftest vil det da også være spørsmål om taushetsplikt, slik at kommunestyret har *plikt* til å lukke møtet, se [§ 11–5](#) andre avsnitt, andre setning.

Dette må kommunestyret ta stilling til ved eget vedtak før saken tas under behandling. Hvis tre kommunestyremedlemmer er uenige i denne vurderingen, kan de kreve at statsforvalteren prøver begrunnelsen ved lovlighetskontroll, og hvis særlig hensyn taler for det, kan statsforvalteren foreta slik overprøving av kommunestyrets vedtak av eget tiltak, se [kommuneloven § 27–1](#) hhv. første og andre avsnitt, og [§ 27–2](#) første avsnitt bokstav b.

Selve vedtaket – om man mener det forelå gyldig forfall – vil være offentlig, men hvis det inneholder elementer som avdekker taushetspliktbelagte forhold, skal disse sladdes i den offisielle versjon av møteboken.

NKRF – kontroll og revisjon i kommunene
v/ Rune Tokle

Deres ref

Vår ref

Dato

22/6961-2

20. januar 2022

Spørsmål om digital deltakelse for revisor i møter i kommunestyret og kontrollutvalget - kommuneloven § 24-3

Kommunal- og distriktsdepartementet viser til henvendelse 26. oktober 2022, hvor dere ber om en avklaring av om digital deltagelse for oppdragsansvarlig revisor i kommunestyrets møter vil oppfylle kravet om møteplikten i kommuneloven § 24-3 andre ledd. Dere ber også om en avklaring av om digital deltagelse for revisor i kontrollutvalgets møter vil kunne tolkes som at revisor er til stede i møtet og dermed har rett til å få sine uttalelser protokollert etter § 24-3 første ledd.

Departementets vurdering

Vi vil først redegjøre for adgangen til å kombinere fysiske møter og fjernmøter. Kommunal- og distriktsdepartementet vurderte dette i en tolkningsuttalelse 1. september 2020. Departementet uttalte:

Departementet legger til grunn at folkevalgte organer enten må holde fysisk møte eller fjernmøte. Det er ikke adgang til å kombinere de to møteformene.

(...)

Det er riktig at departementet har gitt uttrykk for at enkelte representanter kan delta digitalt, mens resten av organets medlemmer sitter fysisk samlet i et møtelokale. Når kommunen velger denne løsningen er det imidlertid ikke et alminnelig (fysisk) møte i kommunelovens forstand, men et fjernmøte etter lovens § 11-7.

Dette betyr at dersom noen deltakere skal delta digitalt i et møte i et folkevalgt organ, mens andre skal delta fysisk, er møtet å anse som et fjernmøte etter kommuneloven § 11-7, og bestemmelsens krav til fjernmøte må være oppfylt. Det innebærer for det første at kommunestyret må ha åpnet for fjernmøter i folkevalgte organer. Det er kommunestyret selv som beslutter om folkevalgte organer (inkludert kommunestyret og kontrollutvalget) skal ha

adgang til å holde møter som fjernmøte. For det andre må det folkevalgte organet ha innkalt til et fjernmøte. For det tredje må møtedeltakerne via tekniske hjelpemidler kunne se, høre og kommunisere med hverandre. Kravene som ellers gjelder for møter i folkevalgte organer, gjelder også for fjernmøter.

I uttalelsen nevnt over vurderte departementet også forholdet mellom fjernmøter etter § 11-7 og folkevalgtes møteplikt etter § 8-1:

Dersom kommunestyret ikke har åpnet for fjernmøte og det er innkalt til et alminnelig (fysisk) møte, vil møteplikten etter § 8-1 innebære at man må delta fysisk i møtet, så lenge det ikke foreligger en gyldig forfallsgrunn. Dersom det foreligger en gyldig forfallsgrunn, skal varamedlem innkalles til det alminnelige (fysiske) møtet. Det er altså i de tilfellene ikke adgang for faste enkeltrepresentanter til å delta digitalt i kommunestyrets alminnelige (fysiske) møte.

Uttalelsen omhandler møteplikten til medlemmene av et folkevalgt organ. Etter departementets vurdering må det samme gjelde for revisors møteplikt i kommunestyrets møter etter § 24-3 andre ledd.

Det innebærer at dersom kommunestyret ikke har åpnet for fjernmøte eller det er innkalt til et alminnelig (fysisk) kommunestyremøte, medfører møteplikten etter § 24-3 andre ledd at revisor må delta fysisk. Kommunestyret har imidlertid frihet til å bestemme at møter i folkevalgte organer i kommunen kan gjennomføres som fjernmøter. Da kan møteleder innkalle til fjernmøte fra gang til gang, slik at deltakerne kan delta digitalt.

Når det gjelder revisors møte- og talerett i kontrollutvalgets møter etter kommuneloven § 24-3 første ledd, er departementets vurdering at vedkommende vil ha rett til å delta digitalt i disse dersom det er innkalt til et fjernmøte og de andre kravene til fjernmøte i oppfylt.

Med hilsen

Siri Halvorsen (e.f.)
avdelingsdirektør

Ida Bakke Husom
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Stemmenekt kan medføre straffansvar

Kommunal Rapport 23.01.2023, Jan Fridthjof Bernt, professor emeritus ved Universitetet i Bergen.

Politikerne nektet å stemme over budsjettet, selv om de har plikt til å avgi stemme. Kan de straffes?

SPØRSMÅL: En partigruppe var så misfornøyd med budsjettforslaget at de nektet å stemme over det da kommunestyret hadde det oppe til behandling. De forlot også plassene sine under avstemmingen.

Folkevalgte har jo plikt til å stemme, men det står vel ikke noe i kommuneloven om hva som skjer hvis man nekter å delta i avstemmingen? Hvilke sanksjonsmuligheter har man overfor politikere som nekter å følge spillereglene?

Har kommunen et gyldig budsjettvedtak når disse representantene avsto fra å stemme?

SVAR: I siste avsnitt i [kommuneloven § 11–9](#) er det fastsatt at ved avstemning over forslag til årsbudsjett eller økonomiplan, skal det stemmes over forslaget som helhet. Og i motsetning til det som gjelder for andre typer saker, kan man ikke stemme imot alle fremsatte forslag. Man må stemme for ett av de forslagene som er fremsatt.

Hvis det ikke blir flertall for noen av de forslagene som først er fremsatt, må det foretas en ny – alternativ – avstemning der de folkevalgte må velge mellom de to forslagene som fikk flest stemmer ved første votering. Det er da ikke mulig å stemme mot begge disse.

Begrunnelsen for denne regelen er kommunen har en lovfestet plikt til å treffe slike vedtak, i og med at disse er nødvendig for at man kan drive virksomheten i det neste budsjettåret. Og for at et slikt vedtak skal gi mening som ramme og styringssignal for den kommunale virksomheten, må det stå et flertall bak dette.

Ved den avsluttende voteringen må alle medlemmer av kommunestyret stemme for ett av de to gjenstående forslagene, slik at bak det som til slutt blir vedtatt, står et flertall av disse.

Plikten til å delta i møtet og avgi stemme er fastslått i [kommuneloven § 8–1](#). Det er ingen spesielle straffebestemmelser om dette, men jeg vil mene at brudd på en slik lovfestet plikt vil kunne rammes av bestemmelsen i [straffeloven § 171](#) om straff for den som «grovt bryter sin tjenesteplikt». Denne bestemmelsen gjelder også – sies det i forarbeidene – unnlater.

Terskelen for å reise slik straffesak i en situasjon som denne, vil vel imidlertid være svært høy så lenge dette ikke får konkrete skadevirkninger for tjenesten, i praksis medfører det at man ikke får truffet et gyldig vedtak.

Dette vil bare skje hvis utmarsj eller unnlattelse av å avgi stemme medfører at kommunestyret ikke er vedtaksført etter § 11–9 første avsnitt, fordi mindre enn halvdel av kommunestyret deltar og avgir stemme. Så lenge dette kravet er oppfylt, er det tilstrekkelig at halvdel av de som akkurat da er til stede og avgir stemme, stemmer for et bestemt forslag til budsjett eller økonomiplan.

Skatt etter skatteutjevning i 2021 og 2022. I alt og per innbygger. Skatt på inntekt og formue og

	Etter skatteutjevning			
	2021 1000 kr	2022 1000 kr	2021 Kr. pr. innb.	2022 Kr. pr. innb.
5006 Steinkjer	825 838	914 838	34 193	38 112
5007 Namsos	516 558	572 805	34 218	38 184
5014 Frøya	299 113	327 550	57 478	62 213
5020 Osen	31 574	34 408	34 134	38 062
5021 Oppdal	239 702	270 876	34 336	38 335
5022 Rennebu	83 947	93 229	34 208	38 162
5025 Røros	190 715	213 433	34 363	38 305
5026 Holtålen	67 118	74 326	34 105	38 057
5027 Midtre Gauldal	213 217	232 936	34 153	38 061
5028 Melhus	580 647	654 208	34 259	38 206
5029 Skaun	286 449	319 275	34 236	38 191
5031 Malvik	493 840	555 264	34 452	38 493
5032 Selbu	139 278	156 163	34 229	38 182
5033 Tydal	30 376	32 399	40 021	43 198
5034 Meråker	82 393	91 422	34 145	38 108
5035 Stjørdal	831 837	928 415	34 256	38 227
5036 Frosta	89 167	99 564	34 177	38 176
5037 Levanger	691 241	770 734	34 271	38 210
5038 Verdal	511 955	570 031	34 162	38 116
5041 Snåase - Snåsa	70 000	77 506	34 080	38 124
5042 Lierne	45 384	49 932	34 174	38 145
5043 Raarvihke - Røyrvik	15 739	16 874	34 290	38 264
5044 Namsskogan	31 149	32 520	36 820	39 755
5045 Grong	80 428	87 201	34 268	38 129
5046 Høylandet	41 351	45 251	34 034	37 931
5047 Overhalla	132 078	145 631	34 173	38 153
5049 Flatanger	40 504	45 140	36 822	40 999
5052 Leka	19 315	21 798	34 307	38 243
5053 Inderøy	231 724	259 899	34 258	38 254
5054 Indre Fosen	339 375	376 795	34 115	38 064
5055 Heim	203 862	225 497	34 314	38 324
5056 Hitra	176 802	197 611	34 397	38 326
5057 Ørland	353 321	396 068	34 283	38 190
5058 Åfjord	146 689	162 943	34 345	38 322
5059 Orkland	626 157	706 199	34 216	38 169
5060 Nærøysund	337 308	398 426	35 206	40 940
5061 Rindal	67 979	75 411	34 178	38 086
Hele landet	195 955 453	220 842 956	36 346	40 706

Rapport om ufullstendig helse- og omsorgshjelp og kompetansebehov i sykehjem

Rapporten er skrevet på oppdrag fra Helsedirektoratet og omhandler ufullstendig helse- og omsorgshjelp og kompetansebehov i norske sykehjem. Rapporten er basert på et forskningsprosjekt som er gjennomført av Senter for omsorgsforskning (SOF) i perioden september 2021 til desember 2022.

Tidligere forskning viser at ufullstendig helse- og omsorgshjelp er vanlig i helse- og omsorgstjenestene i kommuner. Misforhold mellom bemanning og hjelpebehov/pleietyngde, samt kompetanseutfordringer i tjenestene, kan være medvirkende årsaker til at helse- og omsorgshjelpen blir ufullstendig. Det har vært påpekt behov for flere studier om ufullstendig helse- og omsorgshjelp i sykehjem, og ledelsens perspektiv er trukket frem som et av hullene i forskningen på området.

Følgende fire problemstillinger har vært styrende for arbeidet med denne rapporten:

1. Hvilken forekomst og typer av ufullstendig helse- og omsorgshjelp finnes i norske sykehjem?
2. Hvilke sammenhenger kan identifiseres mellom ufullstendig helse- og omsorgshjelp i sykehjem og karakteristika ved ansatte?
3. Hvilke sammenhenger kan identifiseres mellom ufullstendig helse- og omsorgshjelp i sykehjem og personalressurser, karakteristika og organisasjonsmessige forhold ved kommunene, sykehjemmene og dets beboere?
4. Hvordan håndterer ledere i sykehjem balansen mellom pasientbehov, kompetanse og kapasitet?

[Les rapporten her](#)

Har ikke gyldig planvedtak før prosessen er avsluttet

Kommunal Rapport 13.02.2023, Jan Fridthjof Bernt, professor emeritus ved Universitetet i Bergen.

Kan kommunen gi byggetillatelser mens departementet behandler innsigelse på arealplanen hvor det er søkt om bygging?

SPØRSMÅL: Hvordan skal kommunen behandle byggesaker der tiltaket er omfattet av en plan som det er en uløst innsigelse til? Er det byggeforbud inntil departementet har behandlet innsigelsen og det foreligger en endelig (rettskraftig) vedtatt plan?

SVAR: Plan- og bygningsloven § 5-4 gir regler om rett til å fremme innsigelser mot forslag til arealdelen i kommuneplanen og forslag til reguleringsplan. Her er det bestemmelser om hvem som kan fremme slike – statlig og regionalt organ og Sametinget – og hva som kan være grunnlag for innsigelsen, i første rekke at forslaget er i strid med bestemmelser i loven, forskrift, statlig planretningslinje, statlig eller regional planbestemmelse, eller overordnet plan.

Hvis ikke kommunen tar hensyn til innsigelsen, skal det foretas mekling med den som har reist innsigelsen. Hvis det ikke fører fram, sendes saken med innstilling fra den oppnevnte meklerin til departementet til avgjørelse.

Det må bety at det ikke foreligger noe gyldig planvedtak før denne prosessen er avsluttet, og at det verken kan gis tillatelser eller nedlegges forbud med hjemmel i det nye planforslaget før behandlingen av innsigelsene er avsluttet og endelig vedtak er truffet.

Må ha hjemmel i kommunebudsjettet

Kommunal Rapport 20.02.2023 Jan Fridthjof Bernt, professor emeritus ved Universitetet i Bergen.

Dersom en ordfører har ansatt en politisk rådgiver, skal denne da betales av gruppetilskuddet?

SPØRSMÅL: I den nye kommuneloven er det presisert at det kan opprettes «politiske stillinger» i en parlamentarisk modell. Det er presisert at dette forutsetter dekning i budsjett osv.

Det er flere kommuner som styres av formannskapsmodellen som også har ansatt rådgivere for ordfører.

Dersom en ordfører har (en eller flere) politiske rådgivere, skal disse da betales av gruppetilskuddet, eller kan kommunestyret «lage» stillingshjemler til ordføreren slik at han eller hun kan ansette selv?

Hvordan er det da med tanke på om disse kan sitte i kommunestyret, vil de, som etter [kommunelovens paragraf 10-6](#), være inhabile i å sitte i kommunestyret, eller gjør deres (antatte) lojalitet til ordføreren at de kan bli inhabile i spørsmål som berører ordføreren? For eksempel om ordføreren er inhabil i en sak, vil da også rådgivere som sitter i kommunestyret også være det?

SVAR: Bestemmelsen i [§ 10-6](#) om *politiske stillinger knyttet til byråd eller fylkesråd* var ny i kommuneloven 2018. Den er ment som en parallell til bestemmelsen i [Grunnloven § 14](#) om statssekretærer. Det er tale om stillinger «som er knyttet til rådet eller medlemmer av rådet», altså om tilsettingsforhold der den tilsatte har oppgaver knyttet til rådet eller rådsmedlemmets ledelse av den kommunale eller fylkeskommunale administrasjon, jf. [kommunelovens § 10-2](#) første setning.

På samme måte som statssekretærene, kan en slik «kommunerådssekretær» tildeles kompetanse der hen handler på vegne av det rådsmedlem hen er knyttet til, og å hjelpe rådsmedlemmer med gjøremål utenfor rådet.

Det er med andre ord tale om en politisk oppnevnt administrativ mellomlederstilling.

Vi har ingen tilsvarende bestemmelse om *politiske rådgivere for ordfører*, men i noen kommuner organisert etter formannskapsmodellen ser vi at det er etablert stillinger som «politisk rådgiver» eller lignende for ordfører. Dette er da et forhold som ikke kommer inn under ordninger som måtte være etablert med «gruppestøtte» til partier som er representert i kommunestyret eller fylkestinget.

Samtidig er det tale om rent *politiske* rådgiverstillinger, uten noen form for tilknytning til eller lederansvar overfor administrasjonen, med ordfører selv som tilsettingsmyndighet. Det må selvsagt være hjemmel i kommunebudsjettet for å opprette en slik særlig rådgiverstilling, enten direkte eller ved fullmakt til ordfører.

En slik rådgiverstilling er knyttet til ordførerens utøving av sine oppgaver med ansvar for fremdrift i politiske prosesser i folkevalgte organer, politisk kontakt med andre forvaltningsnivåer og samarbeidspartnere, samt utadrettet representasjon. Tilsettingen er antakelig uten vanlig stillingsvern etter arbeidsmiljøloven.

Rådgiverstillinger for ordfører inngår heller ikke i «formannskapssekretariat», «kommunestyresekretariat» eller lignende, som vi finner i de fleste kommuner og

fylkeskommuner. Disse sekretariatene er rent faglige administrative organer som skal bistå ordføreren med råd om den formelle organiseringen av møter i kommunestyret eller fylkestinget. Verken ordfører eller ordførers rådgivere har noen styrings- eller instruksjonsmyndighet overfor slike sekretariater, og politiske rådgivere har ingen rolle her, annet enn som oppdragsgivere eller samtalepartnere på vegne av ordføreren.

I motsetning til det som gjelder for politiske stillinger knyttet til byråd eller fylkesråd, er det ingen regel om *utelukkelse fra verv* som folkevalgt for politiske rådgivere for ordføreren. Verv som rådgiver for ordfører vil heller ikke i seg selv medføre *inhabilitet* ved behandling av saker i kommunestyret, fylkestinget eller annet folkevalgt organ. Det er ikke et «særegent forhold» etter [forvaltningsloven § 6](#) andre avsnitt at en folkevalgt har vært involvert i politiske prosesser forut for behandlingen av en sak i et folkevalgt organ.

Opgaven som rådgiver for ordføreren kan heller ikke ses som «å forberede eller treffe vedtak i en sak som ansatt i kommunen eller fylkeskommunen» etter [kommuneloven § 11–10](#) andre avsnitt. Denne regelen tar sikte på tilsatte i administrasjonen, ikke i det politiske styringsapparatet.

Heller ikke regelen i forvaltningsloven § 6 tredje avsnitt om inhabilitet for «direkte *underordnet tjenestemann* i samme forvaltningsorgan» vil normalt slå inn. Ordfører vil selvsagt ikke bli inhabil ved senere saksbehandling fordi om hen har tatt standpunkt til og kanskje aktivt arbeidet for et bestemt vedtak tidligere, og dermed kan heller ikke en underordnet rådgiver bli det av den grunn.

Hvis derimot ordfører blir inhabil etter forvaltningsloven § 6 første og andre avsnitt på grunn av sin egen *personlige tilknytning* til saken eller part i saken, vil nok rådgiveren også bli det, men da bare på grunn av det nære personlige og arbeidsmessige forholdet det normalt vil være mellom en ordfører og en slik rådgiver.

Namsskogan

Folkehelseprofilen er et bidrag til kommunens arbeid med å skaffe oversikt over helsetilstanden i befolkningen og faktorer som påvirker denne, jamfør lov om folkehelsearbeid. Også andre informasjonskilder må benyttes i oversiktsarbeidet, se figuren nedenfor.

Statistikken er hentet fra Kommunehelsetatistikkbank per februar 2023.

Utgitt av
Folkehelseinstituttet
Postboks 222 Skøyen
0213 Oslo
E-post: kommunehelsetatistikk@fhi.no

Redaksjon:
Camilla Stoltenberg, ansvarlig redaktør
Else Karin Grøholt, fagredaktør
Fagredaksjon for folkehelseprofiler
Idékilde: Public Health England
Illustrasjoner: FHI og Fete Typers

Artikkelen på midtsidene er skrevet i samarbeid med Helsedirektoratet.

Bokmål

Batch 2901232101.0802231413.2901232101.0702231235.08/02/2023 15:56

Nettside:
www.fhi.no/folkehelseprofiler

Noen trekk ved kommunens folkehelse

Bomiljø er temaet for folkehelseprofilen 2023. Temaet gjenspeiles i indikatorer og figurer.

Indikatorerne som presenteres i profilen er valgt med tanke på helsefremmende og forebyggende arbeid, men er også begrenset av hvilke data som er tilgjengelige på kommunenivå. All statistikk må tolkes i lys av annen kunnskap om lokale forhold.

Befolkning

- I aldersgruppen 45 år og eldre er andelen som bor alene ikke signifikant forskjellig fra landsnivået.

Oppvekst og levekår

- Andelen barn som bor i husholdninger med vedvarende lav inntekt, er ikke signifikant forskjellig fra landet som helhet. Vedvarende lav husholdningsinntekt vil si at den gjennomsnittlige inntekten i en treårsperiode er under 60 prosent av median husholdningsinntekt i Norge.
- Det blir ikke vist statistikk på andelen ungdomsskoleelever som oppgir at de har høy tilfredshet med livet. Dette skyldes at Ungdataundersøkelsen ikke er gjennomført i kommunen i perioden 2021-2022, eller at det er utilstrekkelig tallgrunnlag.

Miljø, skader og ulykker

- Det blir ikke vist statistikk på andelen ungdomsskoleelever som oppgir at de er fornøyde med lokalmiljøet. Dette skyldes at Ungdataundersøkelsen ikke er gjennomført i kommunen i perioden 2020-2022, eller at det er utilstrekkelig tallgrunnlag. Utilstrekkelig betyr at tallene er for små eller at det mangler opplysninger om klassetrinn og kjønn, noe som er nødvendig for å kunne sammenlikne med landsnivået. Tall kan også mangle dersom undersøkelsen ble avbrutt som følge av nedstengningen i mars 2020 eller som følge av kommunesammenslåing.

Helserelatert atferd

- Det er utilstrekkelig tallgrunnlag for å vise statistikk på andelen 17-åringer som oppgir at de trener sjeldnere enn ukentlig, basert på tall fra nettbasert sesjon 1.

Helsetilstand

- Det er utilstrekkelig tallgrunnlag for å vise statistikk på sosiale helseforskjeller i kommunen, målt som forskjell i forventet levealder mellom utdanningsgrupper.

Bomiljø og folkehelse

En egnet bolig i et godt bomiljø er et fundament for helse og livskvalitet. Kommunen kan med sine virkemidler bidra til at alle innbyggerne bor slik at de kan leve gode liv.

I Norge er det et mål at alle skal bo trygt og godt. Boligen må være tilpasset den enkeltes behov og være i et bomiljø som gir mulighet for å delta i samfunnet, knytte kontakt med andre og å utvikle og utfolde seg, se figur 1.

Et bomiljø som gir mulighet for deltakelse og aktivitet, for eksempel med tilgang på grøntområder, er viktig for alle og særlig for barn og eldre.

En rekke kommuner vil i årene fremover få flere og en økende andel eldre, se figur 2. Dette må kommunen planlegge for. Kvaliteter ved boligene og nærmiljøet som gjør det godt å leve i for eldre, er også godt for andre. Å utvikle et aldersvennlig samfunn kan derfor være et nyttig prinsipp i samfunnsutviklingen generelt.

Mange kommuner arbeider aktivt med FNs bærekraftsmål, og utjevning av sosiale helseforskjeller, arbeidet med økt livskvalitet og aldersvennlig samfunnsutvikling står høyt på agendaen. Målsetningene innenfor disse innsatsområdene kan overlape, og synergier kan skapes gjennom samarbeid om felles mål på tvers av sektorer. Gode boliger og bomiljøer kan bidra til en gunstig utvikling og måloppnåelse på flere av innsatsområdene.

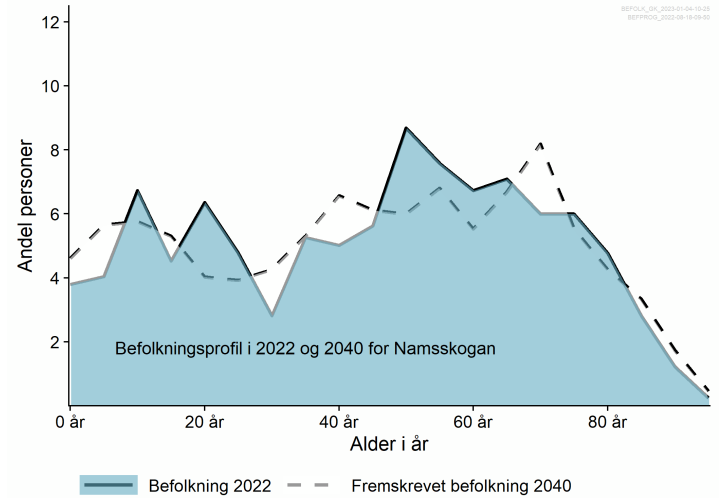
Tilgjengelighet til goder og ressurser

Nærhet til hverdagsarenaer og tilgjengelige tilbud og tjenester kan bidra til opplevelse av tilhørighet og god bo-opplevelse i alle faser av livet. God utebelysning, sitteplasser og godt vedlikehold er for eksempel viktig for eldre.

Figur 1. Nærmiljøkvaliteter som har betydning for helse og livskvalitet.

Figur 2. Aldersfordeling i kommunen i 2022 og fremskrevet for 2040 (SSB).

Boligområder som utvikles ved knutepunkt med kort avstand til hverdagsarenaer bidrar til redusert transportbehov. I spredtbygde områder kan imidlertid gode transportmuligheter bidra til å gjøre tilbud og tjenester lettere tilgjengelig.

Fortetting kan øke attraktivitet, men kan samtidig prise ut grupper med lav inntekt.

I utviklingen av boligområder er det også nødvendig å ta hensyn til dagens og fremtidens miljøutfordringer, som for eksempel støy, luftforurensning, flom, overvann og ras.

Stabile og varierte bomiljøer – en verdi i seg selv

Et stabilt bomiljø gir trygghet og mulighet for å knytte kontakt og delta aktivt i nærmiljøet. Forhold som kan ha betydning for stabiliteten i et bomiljø er befolkningssammensetning, andel som leier bolig, variasjon i boligtyper, fysiske og sosiale miljøfaktorer og hvor attraktivt området er. Se figur 3 for ungdommers opplevelse av nærmiljøet.

I områder med et variert boligtilbud er det ofte enklere å bytte bolig, og dermed kunne bli boende i samme område, når behovet endrer seg gjennom livet – som når en får barn, blir alene eller får behov for tilrettelagt bolig. At selve boligen er egnet for, eller kan tilpasses, ulike livsfaser vil også bidra til at en kan bli boende når livet endrer seg.

Variasjon i boligsammensetningen kan bidra positivt til at ulike grupper av befolkningen kan bosette seg i området.

I Norge eier de fleste sin egen bolig, men andelen varierer mellom ulike grupper av befolkningen. Det er for eksempel en lavere andel boligeiere blant familier med lav inntekt og i innvandrerbefolkningen enn blant andre grupper. Leietakere flytter oftere enn boligeiere, og mye utleie reduserer stabiliteten i bomiljøene. Se figur 4 for blant annet andel som leier bolig i kommunen.

Figur 5 viser befolkningsendring for kommunene i fylket. I årene framover vil mange distriktskommuner oppleve en nedgang i folketallet og en aldrende befolkning, mens byene og områdene rundt vil kunne få sterk befolkningsvekst. Dette gir distriktsområder og byer ulike boligutfordringer.

Utfordringer i distriktskommuner

De fleste distriktskommuner har «tynne boligmarkeder». Det vil si lite omsetning, lave boligpriser og lite nybygging. Dette gir utfordringer både med å finne en egnet bolig og å få solgt nåværende bolig til en pris som gjør det mulig å kjøpe en ny. Byggekostnadene er ofte høyere enn boligverdien, noe som gjør nybygging lite attraktivt. Det kan også være utfordringer med ensartet boligmasse med mange usentralt plasserte eneboliger og mangel på egnede boliger for eksempel for eldre. I slike områder er tilpasning av boliger et ekstra viktig tiltak i boligpolitikken.

Utfordringer i byer

I byer har mange stadig flere utfordringer med å etablere seg på boligmarkedet på grunn av høye boligpriser. I større byer er det derfor vanligere å leie bolig. Boliger til en overkommelig pris og en langsiktig boligplanlegging kan bidra til at blant andre førstegangsetablerere, barnefamilier og personer med lav til middels inntekt, kan bosette seg i byområder.

Over tid har det vært en økende tendens til opphopning av levekårsutfordringer i enkelte byområder. Andelen barn som vokser opp i lavinntektsfamilier er høy i noen av disse områdene, der flere bor trangt, leier og har ustabile boforhold. Personer som leier bolig har oftere levekårsproblemer og dårligere boforhold enn personer som eier egen bolig. I tettbebygde strøk kan også miljøfaktorer som luftforurensning og støy være utfordringer som reduserer bokvalitet og attraktivitet. Støy er en miljøfaktor som ofte rammer skjevt med tanke på sosioøkonomisk tilhørighet.

Kommunens virkemidler

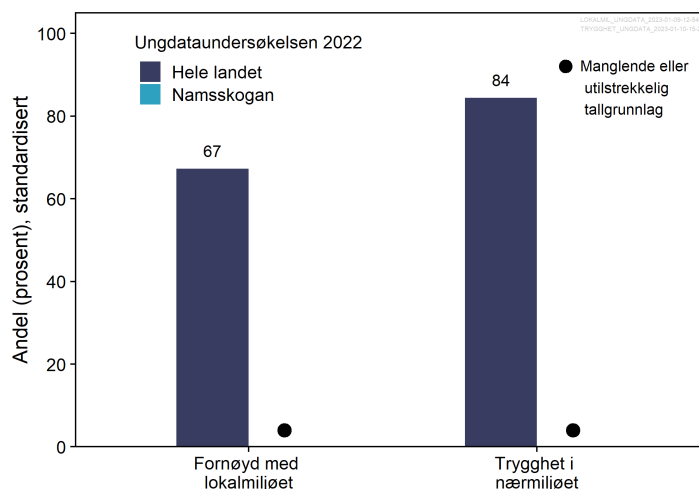
Kommunen kan legge til rette for egnede boliger og helsefremmende bomiljøer gjennom sin rolle som tomteeier og tjenesteyter, og gjennom en overordnet og langsiktig samfunns- og arealplanlegging. Oversikt over befolknings sammensetning, boligsammensetning, boligmarked og behov for ulike type boliger, er et viktig utgangspunkt for at kommunen, gjennom sin samfunns- og arealplanlegging, kan møte alle innbyggernes boligbehov.

For mange vil det være utfordrende å skaffe seg og beholde en egnet bolig på grunn av økonomiske forhold. Det finnes ulike ordninger som kommunen kan formidle til innbyggerne. Bostøtte og startlån til å kjøpe bolig, tilpasse boligen eller refinansiere boligen er eksempler på slike ordninger. Disse ordningene kan for eksempel bidra til at en barnefamilie kan få en stabil og trygg bolig, eller at en person med nedsatt funksjonsevne får mulighet til å tilpasse boligen sin.

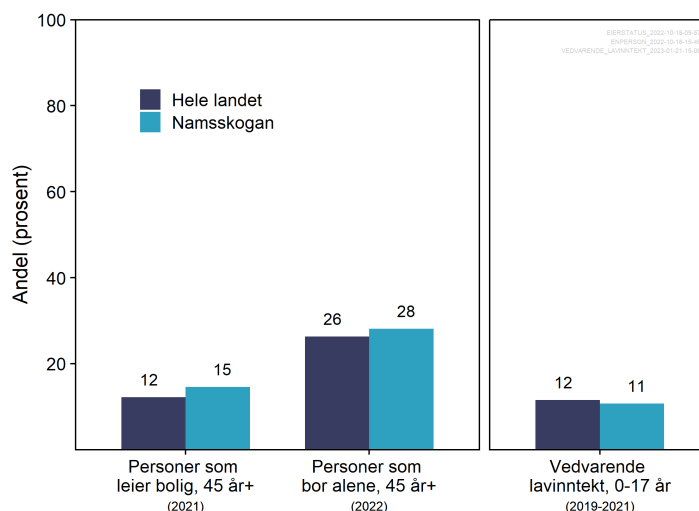
Les mer:

- Utvidet artikkel med referanser på www.fhi.no/folkehelseprofiler
- [Veiviseren for bolig \(Husbanken\)](#)
- [Lokale folkehelseiltak - bolig \(Helsedirektoratet\)](#)

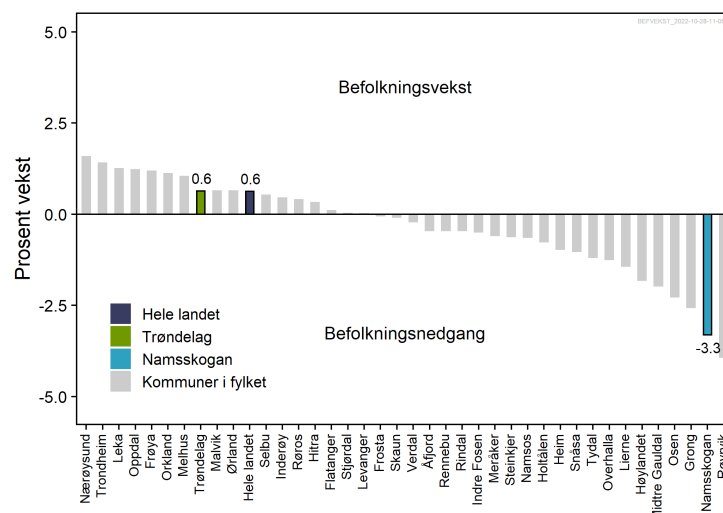
Figur 3. Andel ungdomsskoleelever som er fornøyd med lokalmiljøet og andel som føler seg trygge i nærmiljøet (Ungdata).

Figur 4. Andel som leier bolig, andel som bor alene og andel barn som bor i husholdninger med vedvarende lav inntekt (SSB).

Figur 5. Endring i befolkningen for kommunene i fylket fra 2021 til 2022 (SSB).

Folkehelsebarometer for kommunen

I oversikten nedenfor sammenliknes noen nøkkeltall for kommunen og fylket med landstall. I figuren og tallkolonnene tas det hensyn til at kommuner og fylker kan ha ulik alders- og kjønns sammensetning sammenliknet med landet. Klikk på indikatornavnene for å se utvikling over tid i kommunen. I Kommunehelsa statistikkbank, <http://khs.fhi.no> finnes flere indikatorer samt mer informasjon om hver enkelt indikator.

Vær oppmerksom på at også «grønne» verdier kan innebære en folkehelseutfordring for kommunen, fordi landsnivået ikke nødvendigvis representerer et ønsket nivå. Verdiområdet for de ti beste kommunene i landet kan være noe å strekke seg etter.

- Kommunen ligger signifikant bedre an enn landet som helhet
- Kommunen ligger signifikant dårligere an enn landet som helhet
- Kommunen er ikke signifikant forskjellig fra landet som helhet
- Kommunen er signifikant forskjellig fra landet som helhet
- Ikke testet for statistisk signifikans
- ◆ Verdien for fylket (ikke testet for statistisk signifikans)
- | Verdien for landet som helhet
- Variasjonen mellom kommunene i fylket
- De ti beste kommunene i landet

Tema	Indikator (klikkbare indikatornavn)	Kommune	Fylke	Norge	Enhet (*)	Folkehelsebarometer for Namsskogan
Befolkning	1 Andel barn, 0-17 år	16,7	20,1	20,4	prosent	
	2 Andel over 80 år	9	4,5	4,4	prosent	
	3 Andel 80 år+, framskrevet til 2040	9,8	8,3	8,2	prosent	
	4 Personer som bor alene, 45 år +	28,1	25,7	26,3	prosent	
	5 Befolkningsvekst	-3,3	0,64	0,63	prosent	
Oppvekst og levekår	6 VGS eller høyere utdanning, 30-39 år	71	83	81	prosent	
	7 Vedvarende lav inntekt, 0-17 år	11	9,2	12	prosent	
	8 Inntektsulikhet, P90/P10	2,6	2,6	2,8	-	
	9 Barn av enslige forsørgere	15,3	14,9	14,7	prosent	
	10 Unge som står utenfor, 15-29 år	10,0	9,2	9,5	prosent (a,k)	
	11 Leier bolig, 45 år +	14,6	12,1	12,2	prosent	
	12 Bor trangt, 0-17 år	22	16	18	prosent	
	13 Laveste mestringsnivå i lesing, 5. tr.	41	25	23	prosent (k)	
Miljø, skader og ulykker	14 Laveste mestringsnivå i regning, 5. tr.	39	25	24	prosent (k)	
	15 Gjennomføring i vdg. opplæring	76	79	79	prosent (k)	
	16 Høy tilfredshet med livet, Ungd. 2022	**	-	50	prosent (a,k)	
	17 Drikkevann, hygienisk og stabilt	38,8	88,4	90,7	prosent	
	18 Luftkvalitet, finkornet svevestøv	1,8	3,8	4,8	µg/m³	
	19 Trygt i nærmiljøet, Ungdata 2022	**	-	84	prosent (a,k)	
	20 Fritidsorganisasjon, Ungd. 2022	**	-	58	prosent (a,k)	
	21 Fornøyd m/ lokalmiljø, Ungd. 2022	**	-	67	prosent (a,k)	
Helse-relatert atferd	22 Fornøyd m/ treffsteder, Ungd. 2022	**	-	55	prosent (a,k)	
	23 Ensomhet, Ungdata 2022	**	-	23	prosent (a,k)	
	24 Trener sjeldnere enn ukentlig, 17 år	-	25	27	prosent (k)	
	25 Skjermtid over 4 timer, Ungd. 2022	**	-	45	prosent (a,k)	
Helsestilstand	26 Røyking, kvinner	-	2	2,8	prosent (a)	
	27 Forventet levealder, menn	79,4	80,5	80,1	år	
	28 Forventet levealder, kvinner	84,1	84,1	83,9	år	
	29 Utd.forskjeller i forventet levealder	-	4,9	5,1	år	
	30 Psykiske sympt./lidelser, 0-74 år	111	164	160	per 1000 (a,k)	
	31 Overvekt og fedme, 17 år	38	23	22	prosent (k)	
	32 Hjerter- og karsykdom	17,7	16,6	17,2	per 1000 (a,k)	
	33 Antibiotikabruk, resepter	190	257	262	per 1000 (a,k)	
	34 Vaksinasjonsdekning, meslinger, 9 år	-	97,6	97,3	prosent	

Forklaring (tall viser til linjenummer i tabellen ovenfor):

* = standardiserte verdier, a = aldersstandardisert, k = kjønnsstandardisert og ** = tall fra Ungdataundersøkelsen mangler. Les mer om mulige årsaker til at tall fra Ungdataundersøkelsen mangler og om endringer i tall for 2021 [her](#).

1./2. 2022. 3. 2040, beregning basert på middels vekst i fruktbarhet, levealder og netto innflytting. 4. 2022, i prosent av befolkningen. 5. 2021. 6. 2021, høyeste fullførte utdanning (av alle med oppgitt utdanning). 7. 2019-2021, barn (0-17 år) som bor i husholdninger som i en treårsperiode har en gjennomsnittlig inntekt under 60 % av nasjonal median. 8. 2021, forholdet mellom inntekten til den personen som befinner seg på 90-prosentilen og den som befinner seg på 10-prosentilen. 9. 2019-2021, 0-17 år, av alle barn det betales barnetrygd for. 10. 2021, omfatter de som ikke er i arbeid, utdanning eller opplæring (NEET). 11. 2021, andelen er presentert i prosent av personer i privathusholdninger. 12. 2021, trangboddhet defineres ut ifra antall rom og kvadratmeter i boligen. 13./14. Skoleårene 2019/2020-2021/2022. 15. 2019-2021, omfatter elever bosatt i kommunen. 16. U.skole, de som angir 8-10 på en skala fra 0-10, der 0 er det verst mulige livet de kan tenke seg og 10 det best mulige. 17. 2021, definert som tilfredsstillende resultat mht. E. coli og stabil levering av drikkevann. Omfatter vannverk som forsyner minst 50 personer. Tallene bør vurderes i lys av andelen som er tilknyttet vannverk i kommunen, se Kommunehelsa statistikkbank. 18. 2021, mikrogram per kubikkmeter (µg/m³) finkornet svevestøv (PM2,5) som befolkningen i kommunen er utsatt for. 19. U.skole, opplever at nærområdet er trygt på kveldstid. 20. U.skole, svarer «ja, jeg er med nå». 21. U.skole, svært eller litt fornøyd. 22. U.skole, svært bra eller nokså bra tilbud. 23. U.skole, ganske mye eller veldig mye plaget. 24. 2021-2022, oppgitt ved nettbasert sesjon 1. 25. U.skole, daglig utenom skolen. 26. 2017-2021, fødende som oppga at de røykte i begynnelsen av svangerskapet, oppgitt i prosent av alle fødende med røykeopplysninger. 27./28. 2007-2021, beregnet basert på aldersspesifikk dødelighet. 29. 2007-2021, vurdert etter forskjellen i forventet levealder ved 30 år, mellom de med grunnskole som høyeste utdanning og de med videregående eller høyere utdanning. 30. 2018-2020, brukere av primærhelsetjenestene fastlege og legevakt. 31. 2019-2022, KMI som tilsvarende over 25 kg/m2, basert på høyde og vekt oppgitt ved nettbasert sesjon 1. 32. 2019-2021, omfatter innlagte på sykehus og/eller døde. 33. 2021, 0-79 år, utleveringer av antibiotika ekskl. metenamin på resept. 34. 2017-2021.

Datakilder: Statistisk sentralbyrå, NAV, Ungdata-undersøkelsen fra Velferdsforskningsinstituttet NOVA ved OsloMet, Vernepliktsverket, Vannverksregisteret, Primærhelsetjenestene fastlege og legevakt (KUHR-databasen i Helsedirektoratet), Hjerter- og karregisteret, Reseptregisteret, Meteorologisk institutt, Medisinsk fødselsregister og Nasjonal vaksinasjonsregister SYSVAK. For mer informasjon, se <http://khs.fhi.no>.

Godkjenning av protokoll

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Namsskogan kommune

Møtedato

16.03.2023

Saknr

12/23

Saksbehandler Einar Sandlund

Arkivkode FE-033, TI-&17

Arkivsaknr 23/87 - 2

Forslag til vedtak:

Protokollen godkjennes

Saksopplysninger:

Protokollen gjennomgås i møtet.

Vurdering:

Protokollen anbefales godkjent.